ΜΥΡΙΑ ΟΣΑ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΟΙΚΙΛΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Ἔτος Α' — Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ἀπριλίου 1887 — Ἀριθ. 11

ΤΟ ΠΑΣΧΑ

Χαῖρε, βασιλὶς τῶν ἑορτῶν, καὶ κορωνὶς τῶν πανηγύρεων! Χαῖρε, ἀνθοστεφὴς καὶ χαρμόσυνος ἡμέρα ἥτις ἐπιτέλλεις ῥοδοδαφὴς, ζωηρὰ, χαριδῶτις, ἀγγέλλουσα τῷ σύμπαντι τὴν καταπάτησιν τοῦ ψεύδους καὶ τὴν ἀνάστασιν τῆς ἀληθείας! Χαῖρε, αὔρα μυρόεσσα, ἥτις ἐπιπνέουσα μέσῳ τῶν ἀνθοβριθῶν κλώνων τῆς ἀμυγδαλῆς καὶ τῶν καλλιμόρφων καὶ δροσερῶν ἀνθέων τοῦ ἀγροῦ, φέρεις εἰς τὰ ὦτά μας μελῳδικὸν, ὡς τὸ ᾆσμα τῆς αἰμύλου ἀηδόνος, δροσερὸν ὡς τὸ διαυγὲς νᾶμα τοῦ μινυρίζοντος ῥυακίου, μυρόεν, ὡς τὸ ἄρωμα τοῦ ῥόδου, τὸ γλυκὺ, ὑψηλὸν, χαρμόσυνον ἄγγελμα:

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Τ' ἄνθη, τὰ φυτὰ, ὁ ἄνθρωπος, τὰ πτηνὰ, ἡ φύσις τέλος σύμπασα ἀγάλλεται, σκιρτᾷ μεθύσκεται ἐπὶ τῷ εὐφροσύνῳ τούτῳ ἀκούσματι, καὶ δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι καὶ τὸ μᾶλλον ἄσημον καὶ ἄοσμον ἀνθύλλιον, ὑπενδύεται τὴν ἡμέραν ταύτην ἑορτάσιμον μυροβόλον στολὴν, ὅτι καὶ τὸ ἥττον μελῳδικὸν πτηνὸν ἐκβάλλει πρωτοφανεῖς δι' αὐτὸ μελῳδικωτάτους λαρυγγισμοὺς, ὅτι καὶ ὁ μᾶλλον πεπωρωμένος καὶ ἐν τῇ δυσώδει ἰλύϊ τῆς ὕλης κυλιόμενος ἄνθρωπος, αἰσθάνεται κάτι τι, ἀνεξηγήτους ἐν τῇ καρδίᾳ του παλμοὺς, αἰσθάνεται τὴν ψυχήν του φερομένην εἰς τὰ διανθῆ καὶ κατάφυτα τοπία τῆς ἀληθείας καὶ τὸν πόδα του ἀκουσίως καὶ ὡς ὑπὸ ἐνστίκτου τινὸς διευθυνόμενον εἰς τοὺς καταφωτίστους καὶ μεγαλοπρεπεῖς ἐν τῇ ἁπλότητί των, οἴκους τοῦ **Κυρίου**!

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Μυριάδες στομάτων ἡδέως τὸ ἐπαναλαμβάνουσιν· χιλιάδες καλλικελάδων πτηνῶν τὸ ψάλλουσι· μυριόγδουποι πυροβολισμοὶ τὸ ἀντιλαλοῦσι!

Καλῶς ποιήσασα ἡ ἐκκλησία ὥρισε νὰ ἑορτάζηται ἡ λαμπροτέρα τῶν ἑορτῶν, τὴν γελόεσσαν ταύτην ἐποχὴν τοῦ ἔτους, τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔαρος, ὅτε ἡ φύσις σύμπασα ἀπεκδυομένη τὸν βαρὺν τοῦ χειμῶνος μανδύαν, ἐξέρχεται τῆς χειμερίας νάρκης ζωηρὰ, εὔχαρις, μειδιῶσα, ὡς ἀρρογένεια καὶ ἀνεμόπους Νηρηΐς, τελοῦσα καὶ αὐτὴ, οὕτως εἰπεῖν, τὴν **ἀνάστασίν** της.

Παντοῦ κίνησις, ζωηρότης, χαρά! Ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, ἐν ταῖς οἰκογενείαις! Ἐν τῷ μελάθρῳ τοῦ πλουσίου, ἐν τῇ καλύβῃ τοῦ πτωχοῦ! Ἐν ταῖς πόλεσιν, ἐν τοῖς χωρίοις! Ἐν τῇ ξηρᾷ, ἐν τῇ θαλάσσῃ! Καὶ παντοῦ τέλος ὅπου ζωὴ, ὅπου πνεῦμα, ὅπου ὕλη, μία μόνη μελίρρυτος φρᾶσις ἀκούεται:

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Εἷς μόνος γλυκύθυμος καὶ κοῦφος κρότος ἀντηχεῖ: ὁ κρότος τοῦ ἀναστασίμου φιλήματος!

Ἡ κροκόπεπλος Ἠὼς, ἡ αἰδήμων αὕτη νύμφη τοῦ οὐρανοῦ, δειλὴ δειλὴ προβάλλουσα ὄπισθεν τῆς κορυφῆς τοῦ *γέροντος* Ὑμηττοῦ, δίδει τὸ πρῶτον ἀναςάσιμον φίλημα εἰς τὰ σύσκια δάση καὶ τὰς καταφύτους πεδιάδας — δίδει οἱωνεὶ πὸ σύνθημα τῆς Ἀναστάσεως καὶ μετ' αὐτὴν τὰ πάντα ἀκολουθοῦσι τὸ παράδειγμά της! Τοῦ βάτου τό κλωνίον κύπτει καὶ φιλεῖ τὸ διαυγὲς καὶ κελαρύζον τοῦ ῥύακος ὕδωρ· αἱ ἡδύμολποι ἀηδόνες ἐπὶ τῶν ἀνθισμένων τῆς *παγραλιᾶς* κλώνων προσκαθήμεναι ἀνταλλάσσουσιν, ἐν μέσῳ θελξιθύμων λαρυγγισμῶν, ἡδέα καὶ ἀνεμόεντα φιλήματα· τέλος τὸ πᾶν αἰσθάνεται τὴν ἁγίαν καὶ κοσμοσώτειραν ταύτην ἡμέραν, τὸ πᾶν τὴν ὑμνεῖ, τὸ πᾶν τὴν δοξάζει!...

Μήπως δὲν ὤφειλον τὰ πλάσματα τῆς δημιουργίας ὅλα ν' ἀναπέμπωσιν αἴνους διὰ τὴν νεκρανάστασιν τοῦ Δημιουργοῦ των;

. . . . . .

Ὑπὸ τὴν στέγην τῆς οἰκογενειακῆς ἑστίας, ὅπου ἡ ἀγάπη κυριαρχεῖ καὶ ἡ εὐσέβεια βασιλεύει, ἐκεῖ, μόνον ἐκεῖ παρίσταται ἡ ἀληθὴς τῆς Ἀναστάσεως εἰκών.

Ἐδῶ, ἀφελῆ παιδία ἐνδεδυμένα τὴν ἑορτάσιμον αὐτῶν ςολὴν καὶ κρατοῦντα εἰς τὰς χεῖρας τὰ *κόκκινα αὐγὰ* καὶ *τῆς λαμπριάτικαίς των κουλούραις*· ἐκεῖ, κορασίδες γελασαὶ, ἐν διαρκεῖ κινήσει εὑρισκόμεναι καὶ ἐπιτηροῦσαι τὴν ὄπτησιν τοῦ *κουβλιζομένου* ἀμνοῦ, μετὰ χάριτος ἐπιφέρουσι διαφόρους παρατηρήσεις· περαιτέρω, εὐλαβεῖς γραῖαι καὶ ἀγαθὰ γεροντία ἀποβάλλοντα τὸ σοβαρὸν καὶ σύνοφρυ τῆς ὄψεως των καὶ ἀναλαμβάνοντα ὕφος χάριεν καὶ νεάζον· ὅλον αὐτὸ τὸ οἰκογενειακὸν μωσαϊκὸν, τὸ εὔθυμον, τὸ ᾆδον, τὸ χαρμοσύνως ὀρχούμενον, νομίζεις ὅτι σοὶ λέγει:

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Ὅλοι αὐτοί, νέοι καὶ γέροντες, γραῖαι καὶ κορασίδες, νομίζεις ὅτι ἐπανλαμβάνουσι τοὺς τρυφερωτάτους στίχους τοῦ μελιρρύτου Κύκνου τοῦ Βοσπόρου, τοῦ γλυκυτάτου Ταντκλίδου!

Εἶνε ὁ περιπαθέστερος αἶνος ὃν ὑπέμελψαν χείλη ποιητοῦ, διὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος.

Μύρισ' ἡ δάφνη στοὺς ναοὺς Χριστὸς ἀνέστη ψάλλουν.
Χαρᾶς τραγοῦδι' ἀγάπη μου, ἀρχίνησε καὶ ψάλλε!
Βλέπεις χορούς, βλέπεις φιλιά;
Ἦλθε ἡ γλυκειά μας Πασχαλιά!
Λουλούδια τῆς ἀνοίξεως στὸ μέτωπόν τους βάλλουν,
Καὶ στὸ δικό σου βάλε.

Χριστὸς ἀνέστη!.. γιὰ νὰ ἰδῶ τί θὰ μὲ πῆς καὶ τώρα·
Ὁ ἐν Χριστῷ μας ἀσπασμὸς ἐκ τρίτου δὲν θὰ γένῃ;
Στάσου μὴ φεύγῃς τὸ φιλί,
Στάσου μαριόλικο πουλί!
Στὰ χείλη μου ἡ φιλικὴ ψυχή μου, τὰ πορφόρα
Χειλάκια σου προσμένει.

Βλέπεις χαραῖς; Ἀκοῦς φωναῖς; Διὲ τὰ παιδιὰ τὰ ξένα,
Ἐδῶ κ' ἐκεῖ εἰς τὴν αὐλὴν τῆς ἐκκλησιᾶς φιλιοῦνται.
Ἡ πασχαλιὰ δὲν σὲ κινεῖ;
Καὶ σύ δὲν εἶσαι χριστιανή;
Σ' ἐνήστευσα τόσον καιρὸ, καὶ τώρα δι' ἐσένα
Τὰ μέλη μου κλονοῦνται.

Φέρε τὰ κόκκινα τ' αὐγὰ κ' ἔλα νὰ κτυπηθοῦμε·
Ἕνα φιλὶ ἂν νικηθῇς, στοῦ γέλοιου τὸ λακκάκι.
Πέσ' ἀπὸ κάτω μὲ τ' αὐγό...
Ἰδού, σ' ἐτσάκισα ἐγώ!
Ὤ, ὤ, τὴν συμφωνίαν μας λοιπὸν νὰ μὴ ξεχνοῦμε!
Δός, δός με τὸ φιλάκι.

Χαῖρε, περιλαμπὴς ἡμέρα τῆς παγκοσμίου ἀγάπης!
Χαῖρε, ἔνδοξος καὶ περιφανὴς νίκη τῆς **Ἀληθείας!**

Θύρσις

ΤΟ ΠΑΣΧΑ
ΤΟΥ ΠΥΡΟΤΕΧΝΟΥΡΓΟΥ

Ἂν τις, κατὰ τὴν πρωΐαν τοῦ μεγάλου Σαββάτου τοῦ ἔτους 18.., διήρχετο πρὸ τῆς κατὰ τὴν συνοικίαν Μεταξουργείου καὶ μακρὰν πάσης οἰκίας κειμένης μάνδρας τοῦ κ. Φ. καὶ ἔβλεπε τετρακτύα παίδων, ὁμηλίκων σχεδὸν, ὁκλαστὶ καθημένων πέριξ οὐχὶ μικροῦ ποσοῦ χαλκίνων κερματίων, ἀμέσως ἤθελε συλλάβει ὑπονοίας περί τε τοῦ ποιοῦ τῶν παίδων καὶ τῆς προελεύσεως τῶν χρημάτων, πλὴν ἂν ἔρριπτε τὸ βλέμμα περαιτέρω τοῦ ὁμίλου, θὰ συνήντα θρύμματα νεωστὶ θραυσθέντος *κουμπαρᾶ*, καὶ ἂν μὴ κοινοῦ νοὸς ἐστερεῖτο, εὐθὺς ἤθελεν ἐννοήσει, ὅτι ὁ πρὸ τῶν παίδων σωρὸς ἦτο προϊὸν πολυχρονίου *μαζώματος*.

Ἀλλὰ τίνες οἱ παῖδες οὗτοι;

Ὁ Νάσσος, Μῆτσος, Κότσος καὶ Γιάννης, φίλοι παλαιοί, ὁμότεχνοι καὶ γείτονες, ἐν ἑνὶ καὶ τῷ αὐτῷ ἐργοστασίῳ ἐργαζόμενοι εἶχον σχηματίσει τὴν λεγομένην *κολλεγᾶν*, ἧς τὸ καταστατικὸν συνωψίζετο ἐν τοῖς ἑξῆς: Μάζωμα ἀρκετοῦ ποσοῦ χρημάτων καὶ καταφάγωμα αὐτοῦ ἐν μιᾷ καὶ μόνῃ ἡμέρᾳ. Οὕτω, μετὰ τὴν δείλην τῆς Καθαρᾶς Δευτέρας, καθ' ἣν ἐξήνξησαν καὶ τὸν τελευταῖον ὀβολὸν τοῦ ἐπὶ τριακονθήμερον συναζομένου ποσοῦ, ἀπεφάσισαν ὅπως, διαρκούσης τῆς μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, καταθέτωσι κατὰ Κυριακὴν, παρ' ἑνὶ ἐξ αὐτῶν δεκάρας τινας καὶ ἐκ τοῦ συναχθησομένου ποσοῦ ἀγοράσωσι κατὰ τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα τὰ ἀπαραίτητα πυροτεχνήματα.

Ὡς ταμίας τῆς *κολλεγιᾶς* εἶχεν ἐκλεχθῆ ὁ Νάσσος, ὃν οἱ λοιποὶ ἀνεγνώριζον ὡς *φιλότιμο καὶ τίμιο παιδί*. Οὗτος λοιπὸν, κατὰ τὴν πρωΐαν τοῦ μεγάλου Σαββάτου παρακαλῶ τοὺς φίλους αὐτοῦ μετέβη εἰς τὴν ῥηθεῖσαν μάνδραν ἵνα ἐν ἡσυχίᾳ καὶ ἐπισημότητι καταθραύσωσι τὸ πήλινον χρηματοκιβώτιόν των καὶ συσκεφθῶσι περὶ τῆς καταλληλοτέρας ἀγορᾶς τῶν πυροτεχνημάτων.

Μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ταμίου καταμέτρησιν τῶν χρημάτων:

— Πόσα εἶνε; ἠρώτησεν ὁ Μῆτσος.

— Δέκα ἐννιὰ καὶ δέκα, ἀπεκρίθη ὁ Νάσσος

— Μόνον;

— Τόσα μοῦ 'δώσατε, τόσα εἶναι.

— Καὶ τί λέτε νὰ πάρουμε περισσότερα, εἶπεν ὁ Γιάννης, ῥουκέτες, τράκες ἢ τρακατροῦκες;

— Τράκες!

— Ῥουκέτες!

— Ὄχι, τρακατροῦκες, εἶπεν ὁ Νάσσος, ἔχουν πιὸ γοῦστο.

— Ἂς εἶναι τρακατροῦκες, εἶπον οἱ λοιποί.

— Καὶ πότε θὰ τῆς πάρῃς; ἠρώτησεν ὁ Κότσος

— Νὰ, τώρα σὲ 'λίγο.

— Κύτταζε μὴ σὲ γελάσουν.

— Ἔννοια σας!

— Αἴ! καὶ δὲν πᾶμε! ἐφώνησεν ὁ Μῆτσος.

— Ναί, ναί! εἶπον οἱ λοιποὶ μιᾷ φωνῇ καὶ ἠγέρθησαν.

— Γι' ἄκουσε 'δῶ, εἶπεν ὁ Γιάννης, ποῦ θὰ σ' ἀντιμώσουμε;

— Τ' ἀπόγευμα, σπῆτί μου!

— Καλά!

Εἶπον, καὶ ὁ μὲν Νάσσος διηυθύνθη πρὸς τὸ ἐργοστάσιον γνωστοῦ αὐτῷ πυροτεχνουργοῦ, οἱ δὲ λοιποὶ τρεῖς, καπνίζοντες καὶ ᾄδοντες, ἔλαβον τὴν πρὸς τὰ ἴδια ἄγουσαν.

* * *

Ὁ Νάσσος, μονογενὴς υἱὸς τοῦ πατρός του, παντοπώλου τὸ ἐπάγγελμα, ἦτο ἡλικίας δέκα καὶ ἓξ ἐτῶν, ὑψηλοῦ ἀναστήματος, μελαγχροινὸς τὴν ὄψιν, εὔρωστος τὸ σῶμα καὶ γλυκείας καὶ φαιδρᾶς φυσιογνωμίας ἐξ ἧς κατεφαίνετο, ὡς ἐν κατόπτρῳ, ἡ ἀγαθότης τῆς ψυχῆς αὐτοῦ. Πρὸ τριετίας σχεδὸν, ἀποχωρήσας τοῦ σχολείου, εἶχεν ἐπιδοθῆ μετὰ ζήλου εἰς τὴν ἐπιπλοποιΐαν ἐξ ἧς ἀπελάμβανε καθ' ἑβδομάδα δέκα καὶ τέσσαρας δραχμὰς, τὰς πλείστας τῶν ὁποίων ἔδιδεν, ὡς καλὸς υἱὸς, τοῖς γονεῦσιν αὐτοῦ. Ὁ Νάσσος διὰ τοῦ πρᾴου καὶ γλυκέος χαρακτῆρός του εἶχεν ἀποκτήσει τὴν συμπάθειαν τῶν γνωρισάντων αὐτὸν καὶ ἰδίᾳ τῶν συνομηλίκων του, παρ' οἷς πάντοτε κατεῖχε τὰ πρωτεῖα, καθότι πάντοτε ὁσάκις προῦκειτο περὶ παιγνιδίου τινος, αὐτὸς ἦτο ὁ ἀρχηγὸς, περὶ ἐκδρομῆς τινος, αὐτὸς ἦτο ὁ διοργανωτὴς καὶ διευθυντὴς καὶ ἤδη, ὅτε ἐπρόκειτο περὶ τῆς συνάξεως τῶν πρὸς ἀγορὰν τῶν πυροτεχνημάτων ἀναγκαιούντων χρημάτων, εἰς αὐτὸν κατέθεσαν τὸ χρῆμα καὶ ἀνέθεσαν τὴν ἀγορὰν αὐτῶν.

. . . . . .

Εἰσελθὼν ὁ Νάσσος ἐν τῷ ἐργοστασίῳ τοῦ πυροτεχνουργοῦ, ὅπερ ἐχρησίμευε καὶ ὡς κατοικία αὐτοῦ, ἐγένετο μάρτυς οἰκτροτάτου θεάματος. Ἐν γωνίᾳ τινὶ τοῦ δωματίου καὶ ἐπὶ ἀχυροπληθοῦς στρωμνῆς ἔκειτο ὁ δυστυχὴς πυροτεχνουργὸς, ἔχων τὸ πρόσωπον καὶ τὰς χεῖρας κατακεκαυμένας ἐξ ἀναφλέξεως τῶν ὑπ' αὐτοῦ κατασκευαζομένων πυροτεχνημάτων· παρ' αὐτῷ, ἡ γυνὴ αὐτοῦ, λεχὼ οὖσα, ὠλοφύρετο ἐπὶ τῇ δυστυχίᾳ. τὰ δὲ δύω μικρὰ αὐτῆς, ἀναίσθητα τῆς ἐπιγενομένης συμφορᾶς, ἔπαιζον βακένδυτα πρὸ τοῦ λίκνου τοῦ νεογεννηθέντος ἀδελφοῦ αὐτῶν.

— Τί θέλεις παιδί μου; ἠρώτησεν ἡ γυνὴ τοῦ πυροτεχνουργοῦ τὸν εἰσελθόντα Νάσσον.

— Ἤθελα, ὑπολαβὼν εἶπεν ὁ Νάσσος.. ἀλλ' ἡ φωνή του διεκόπη ἐν τῷ λάρυγγί του.

Εἶχεν ἐννοήσει τὴν ἐπισυμβᾶσαν δυστυχίαν καὶ δὲν ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ τί ἐζήτει. Πῶς νὰ εἴπῃ εἰς τοὺς δυστυχεῖς, ὅτι εἶχεν ἔλθει δι' ἀγορὰν πυροτεχνημάτων, πῶς νὰ εἴπῃ εἰς τὸν δυστυχῆ ἐργάτην, ὅτι ἦλθε ν' ἀγοράσῃ... ὅ,τι πλέον αὐτὸς δὲν εἶχε!

— Λέγε, παιδί μου, τί θέλεις; τῷ εἶπεν ἐκ νέου ἡ λεχώ.

— Τίποτε, εἶπεν διστάζων ὁ Νάσσος.

— Ἄ! κατάλαβα, εἶπεν ἡ γυνὴ, θὰ ἦλθες διὰ πυροτεχνήματα.

Ὁ Νάσσος ἐσιώπα.

— Ἂν εἴχαμε, ἐξηκολούθησεν ἡ δυστυχὴς, θὰ εἴχαμε καὶ ψωμὶ γιὰ τὴν Λαμπρή. Δὲν βλέπεις, εἶπε δακρύουσα καὶ δεικνύουσα τὸν κατακείμενον σύζυγόν της, σὲ τί κατάστασι τὸν ἔφεραν ἀπὸ προχθὲς τὰ μπαρούτια. Τοὐλάχιστον νὰ ἤμουν ἐγὼ σὲ θέσι νὰ δούλευα! ἀλλὰ ποῦ! μόλις τὸ πρωὶ σηκώθηκα ἀπ' τὸ κρεββάτι.

— Πότε, μάννα, θἀρθῇ τὸ ψωμὶ ἀπὸ τὸ φοῦρνο, ποῦ εἶπες; ἠρώτησεν ἐν τῶν μικρῶν τῆς δυστυχοῦς μητρός.

— Τώρα, παιδί μου, σὲ 'λίγο, εἶπεν ἡ μήτηρ καὶ ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπον, ἵνα μὴ τὴν ἴδωσι κλαίουσαν τὰ μικρά της.

— Μὰ 'μεῖς, πεινᾶμε, εἶπον τὰ μικρά.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Νάσσου ἐπληρώθησαν δακρύων. Ἐσκέρθη ἐπὶ στιγμὴν καὶ εἶτα ἀνεχώρησε δρομαῖος.

. . . . . .

Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν ἐπέστρεψεν ὁ Νάσσος κομίζων μεθ' ἑαυτοῦ τρεῖς μεγάλους ἄρτους, ἥμισυ ἀρνίον καὶ τινα ὠὰ κοκκινοβαφῆ.

Ἐπὶ τῇ θέᾳ τῶν ἄρτων, τὰ δύο μικρὰ τῆς δυστυχοῦς μητρὸς ἤρξαντο πηδῶντα ἐκ χαρᾶς καὶ κροτοῦντα τὰς χεῖρας,

— Νὰ, κυρά μου, εἶπεν ὁ Νάσσος καταθέτων τὸ φορτίον του, μ' αὐτὸ 'μπορεῖτε νὰ περᾶστε τὴν Λαμπρή· νὰ, κι' αὐτὰ τὰ 'λίγα, εἶπεν ἐκβάλλων ἐκ τοῦ θυλακίου του τὸ ὑπόλοιπον τῶν δέκα καὶ ἐννέα δραχμῶν, γιὰ τὰ μικρά σας ἔξοδα. Πιστεύω τὴν ἄλλην ἑβδομάδα, νὰ 'μπορέσῃ νὰ πιάσῃ δουλειὰ ὁ ἄνδρας σου. Ἂν πάλιν δὲν 'μπορέσῃ, δὲν χάνεται ὁ κόσμος.

— Ποιὸς σὲ στέλλει, παιδί μου; ἠρώτησεν ἡ λεχώ.

Ὁ Νάσσος ἐσιώπα, εἶτα,

— Τ' ἀφεντικό μου! εἶπεν.

Ἐψεύσθη. Ἠσχύνετο νὰ εἴπῃ, ὅτι μικρὸς αὐτὸς, τοὺς ἠλέει τοιουτοτρόπως.

— Ὁ Θεὸς νὰ τοῦ δίνῃ 'μέραις!

— Πάντα ἔτσι τὸ κάνει αὐταῖς τῆς ἡμέραις.

— Ἂς εἶναι καλά!

— Αἴ! ἔχετε γειά, εἶπεν ἀναχωρῶν ὁ Νάσσος, καὶ Δευτέρα Τρίτη, θὰ ξαναπεράσω ἀπὸ 'δῶ.

— Σ' τὴν εὐχὴ τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Παναγίας, παιδί μου!

* * *

— Αἴ! τὰ πῆρες; ἠρώτων τὴν μεταμεσημβρίαν τὸν Νάσσον οἱ σύντροφοί του.

— Ὄχι! ἀπεκρίθη ὁ Νάσσος.

— Γιατί;

— Γιατί... τἄχασα τὰ λεπτά!

— Ἔλα, ἄφησε τ' ἀστεῖα!

— Τὰ ἔχασα, σᾶς λέω!

— Ἔλα τώρα, φέρτα νὰ τὰ μοιράσουμε καὶ ἄφησε τ' ἀστεῖα!

— Αἴ! δὲν τὸν 'ξέρεις τὸν Νάσσο, εἶπεν ὁ Γιάννης, πάντα τέτοιος εἶναι, ἀστειεύεται.

— Δὲν ἀστειεύομαι, σᾶς εἶπα! Ἤθελα νὰ τὰ κάνω περισσότερα, τὰ ἔπαιξα καὶ τἄχασα!

— Αὐτὰ δὲν τ' ἀκοῦμε μεῖς, εἶπεν ὁ Κότσος.

— Τί μᾶς νοιάζει 'μᾶς, σάν τάχασες σὺ, προσέθεσεν ὁ Μῆτσος.

— Δὲν λέει καλλίτερα πῶς τἄφαγε, εἶπεν ὁ Γιάννης, παρὰ λέει ὅτι τἄχασε!

— Ἐμένα δὲν μὲ 'νοιάζει, θέλω τὸν παρᾶ μου, εἶπεν ὁ Κότσος.

— Κ' ἐγώ!

— Καὶ ἐγώ! εἶπον οἱ δύο ἄλλοι.

— Καλά! τὴν ἄλλην ἑβδομάδα θὰ σᾶς τὰ δώσω.

— Ποιὰν ἄλλην ἑβδομάδα! τὰ θέλουμε σήμερα!

— Μά...

— Μὰ καὶ ξεμὰ, δὲν ἔχει, θέλουμε τὸν παρᾶ μας, ποιὸς σοῦ εἶπε νὰ τὸν παίξῃς!

Ὁ Νάσσος σκεφθεὶς ἐπὶ στιγμὴν,

— Σταθῆτε, εἶπεν.

Εἰσῆλθεν ἐν τῇ πτωχικῇ του οἰκίᾳ καὶ μετ' ὀλίγον ἐξῆλθεν καὶ διένειμεν εἰς τοὺς τρεῖς φίλους του δέκα καὶ πέντε φράγκα, ἅτινα εἶχεν οἰκονομήσει καὶ προορίσει δι' ἀγορὰν πασχαλινοῦ πανταλονίου.

. . . . . .

Τὴν ἐπαύριον, ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεως, ὅτε πάντες ἔχαιρον καὶ ἠγάλλοντο, οἱ μὲν Μῆτσος, Κότσος καὶ Γιάννης ἔκειντο κλινήρεις, κατακαέντες τὸ πρόσωπον ἐξ ἀναφλέξεως τῆς παρ' αὐτῶν προστριβομένης πυρίτιδος, ὁ δὲ Νάσσος, καθήμενος παρὰ τὸν *σουβλιζόμενον* ἀμνὸν τοῦ πατρός του καὶ παρατηρῶν τὸ παλαιὸν πανταλόνιόν του, ηὐχαριστεῖτο ἀναμιμνησκόμενος, ὅτι παρέσχε τὸν ἀμνὸν καὶ τὰ αὐγὰ εἰς πτωχὴν οἰκογένειαν.

(Τῷ ἀδελφῷ μου Σπύρῳ] **Ν. Ι. Λάσκαρης.**

Τί τὸ πάντων δυσκολώτατον; τὸ **Γνῶθι Σαυτόν**· τί τὸ εὐκολώτερον; τὸ **συμβουλεύειν ἄλλους.**

— Ἡ γυνὴ θέλουσα νὰ μείνῃ ἐνάρετος, δὲν πρέπει νὰ λυπῆται τὰς χεῖρας της.

Β. Οὐγκώ.

Ἡ γυνὴ ἐπλάσθη διὰ ν' ἀπατᾷ, ἀλλ' εὐκόλως ἀπατᾶται.

Σατωβριάνδος.

Η ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

— Μὰ, ἐπὶ τέλους κύτταξέ με καὶ μὰ φορὰ 'στὰ μάτια, Μαρία, ὅλο ῥάψιμο! σὺ δὲν ξέρεις ἄλλο, παρὰ κλάμματα καὶ δουλειὰ, ἄ! καὶ τὰ μανδήλια ἴσα ἴσα 'στὴν ὥρα θὰ τελειώσουν, ἄλλως τε δὲν βιαζόμεθα δὰ καὶ τόσο διὰ τὸ ταξεῖδι. — »

«Ἐν τούτοις, κύριε Πέτρε, δὲν μένει πλέον πολὺς καιρός· μιὰ φορὰ θὰ σημάνῃ καὶ ἡ ὥρα τοῦ χωρισμοῦ καὶ θέλω νὰ εἶμαι ἑτοίμη.»

«Τί ψυχρὰ ποῦ τὸ λέγεις, Μαρία — δὲν θὰ βραδύνῃ ὁ χωρισμός· σὺ δὲν σκέπτεσαι διόλου, ὅτι μὲ τὴν ἀναχώρησίν σου, ὅλα ἐδῶ θὰ ἀλλάξουν, ὅτι ἡ ἡλιακὴ λάμψις μας . . .

Ἡ νέα κόρη ἀφῆκε νὰ πέσῃ ἡ χεὶρ της μὲ τὸ κέντημα καὶ προσέβλεψε θλιβερῶς τὸν ὁμιλοῦντα νέον.

— Ἐγὼ ἡλιακὴ λάμψις, κύριε Πέτρε! Τί σκληρὰ ποῦ εἰρωνεύεσθε, πῶς νὰ τὸ πιστεύσω αὐτό; Ἡ πρὸς ἐμὲ ἀγαθότης τῆς ἀδελφῆς σας, τῆς εὐγενοῦς μου φίλης Σοφίας — αὐτὴν ὠνόμαζον ἡλιακὴν λάμψιν, ἀλλὰ ὁ βίος μου, κύριε Πέτρε — καὶ διεκόπτετο ἡ φωνή της ὡς ὑπ' ἀλγηδόνος — μόνον σκιὰν δύναται νὰ ῥίπτῃ — ὄχι, μὴ μὲ κυττάζετε μέ τόσην ἀπορίαν — μόνον ὁ οἶκτος ὁμιλεῖ τοιουτοτρόπως.

— Τί οἶκτος, Μαρία! Δι' ὅλον τὸν κόσμον αὐτὸ ποτέ. Ἄκουσόν με. Διάφορον αἴσθημα μὲ συνταράττει — πλὴν δὲν θέλω νὰ σὲ βασανίζω μὲ τὴν περιγραφὴν τοῦ αἰσθήματός μου, ἤθελα μόνον νὰ σοῦ ὑπενθυμίσω τὰ παιδικά μας ἔτη, τὰ χρυσᾶ ἐκεῖνα ἔτη, καθ' ἃ ὁ ζωηρὸς καὶ ἄγριος παῖς ἠγάπα καὶ ἐφύλαττε τὴν τρυφερὰν καὶ ἀγαπητὴν μικρὰν κόρην — Ἐνθυμεῖσαι, Μαρία, τί μου εἶπες εἰς τὸ παιγνίδι μιὰ φορά; «Δὲν θέλω νὰ εἶμαι πριγγίπισσά σου· πρῶτα πρέπει νὰ παίξωμεν τοὺς λῃστὰς καὶ τοὺς στρατιώτας, πρῶτα πρέπει νὰ μὲ κυριεύσῃς· ἄ, ἔτσι εὔκολα, εὔκολα δὲν ἀφίνω νὰ μὲ πάρῃς.

Ἐλαφρὸν μειδίαμα ἔδωκε πρὸς στιγμὴν ζωὴν εἰς τὴν ὠχρὰν τῆς κόρης ὄψιν· «Μαρία, ἐξηκολούθησεν ὁ νέος, ἀπὸ τῆς θελκτικῆς καὶ ἁγνῆς ἐκείνης ἡλικίας φέρω τὴν εἰκόνα σου ἐντὸς τοῦ στήθους μου. Πάντοτε μὲ συνώδευε, καὶ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καὶ ἐν τῇ ξένῃ ἀκόμη. Ἤδη, ὅτε ἐτελείωσα τὰς ἐξετάσεις, ἐπιστρέψας τὴν εὑρίσκω εἰς τὸν οἶκον τῆς ἀδελφῆς μου, μόνην, μελαγχολικὴν καὶ ὀρφανήν, νὰ πενθῇ ὕπαρξιν, ἣν ὁ ἀνηλεὴς θάνατος τῇ ἀφήρπασεν. Ὁλοκλήρους ἑβδομάδας διῆλθον πλησίον της καὶ ἕνεκα τῆς ἀγαθότητός της, τοῦ ἀγνοῦ καὶ φρονίμου ἤθους της, ὅλα τὰ παλαιὰ ἐκεῖνα αἰσθήματα ἀνέβλυσαν πάλιν εἰς τὴν καρδίαν μου καὶ ὁ παιδικὸς ἔρως μετεβλήθη εἰς ἀληθῆ ἀνδρικὸν — τρέμεις, Μαρία, κλαίεις, μὲ ἀγαπᾷς, — ὤ, μόνον αὐτὴν τὴν λέξιν, αὐτὴν καὶ μόνην.»

— Ἀφήσατέ με, κύριε Πέτρε, σᾶς παρακαλῶ, σᾶς ἐξορκίζω — γνωρίζω ὅτι μὲ οἰκτείρετε «ἀλλὰ» — καὶ καθιστῶσα σθεναρὰν τὴν φωνήν της — «μή με θεωρῆτε ὡς πείσμονα, οὐδὲ ὡς ἀλαζόνα — δὲν ἀρίεμαι, σεῖς ὁ ἴδιος τὸ ὑπενθυμίσατε πρὸ ὀλίγου, τόσον εὐκόλως οὔτε νὰ ἀγαπηθῶ, οὔτε νὰ ἁρπασθῶ — αἰσθάνομαι ὅτι πρῶτον πρέπει νὰ ἀποδειχθῶ ἀνταξία ὑμῶν, πρέπει ἡ πρός με συμπάθειά σας νὰ δοκιμασθῇ ὅπως μὴ ἀπατηθῆτε καὶ ὕστερον μετανοήσητε. Τώρα μοὶ φαίνεται, ὅτι ὅλα ἐκ τύχης ἐπῆλθον.— »

— «Εἰπὲ καλήτερα ἐκ τοῦ πεπρωμένου, Μαρία,» ὑπολαβὼν εἶπεν ὁ νέος, ὅστις πλησιάσας ἔλαβε τὰς χεῖράς της καὶ τὰς ἔθλιψεν ἐντὸς τῆς ἰδικῆς του — ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ ἄλλως; δὲν ἐρωτᾷς τὴν ἀδελφήν μου, ἥτις ἀπὸ πολλοῦ γνωρίζει τὸν πόνον τῆς ψυχῆς μου; Περίμενε νὰ τὴν φέρω ἐδῶ διὰ νὰ σοῦ βγάλῃ αὐτὰς τὰς ἰδέας. Μαρία, ἕνα λεπτὸ καὶ ἔρθασα — μὴ φύγῃς! θὰ τὴν φέρω διὰ νὰ μὲ βοηθήσῃ νὰ κυριεύσω τὸ φρούριον.»

Ἡ νέα κόρη ἐβυθίσθη εἰς σκέψεις βαθείας· ἀφῆκε τὴν ἐργασίαν της καὶ μὲ ῥεμβῶδες βλέμμα ἔβλεπε πρὸς τὰ κάτω. Ἦσαν ἄρα, ἀληθῆ ὅσα τῇ ἔλεγεν; Τὴν ἠγάπα τῷ ὄντι; Τῆς τὸ εἶπε μὲ τὴν αὐτὴν παιδικὴν ἐγκάρδιον φωνήν, ἣν οὐδέποτε θὰ λησμονήσῃ. Πέτρος, ἐψιθύρισεν ἀφῃρημένη καὶ ρεμβάζουσα — «Κυρία Πέτρου Φωτιάδου, — Κυρία Μαρία Φωτιάδου, ὤ, ὁποία ἄφατος εὐτυχία!» Καὶ μηχανικῶς ἀναλαβοῦσα τὸ μανδύλιον ἐκέντησεν ἐπ' αὐτοῦ νέα γράμματα. «Φύγετε ἀπ' ἐμοῦ σκέψεις, ἐφώνησε ζωηρῶς, φύγετε — θέλω νὰ ἐργασθῶ — τὸ γλυκὺ τοῦτο δηλητήριον δὲν πρέπει νὰ χύνηται εἰς τὴν καρδίαν μου. — Μόνον οἶκτον ἔχει πρός με· πῶς ἠμπορεῖ μία πτωχὴ παιδαγωγὸς ἥτις ζητεῖ τύχην εἰς τὰ ξένα, νὰ δεσμεύσῃ ἕνα πλούσιον, πεπαιδευμένον νέον — αὐτὰ ἐζωγράφισεν εἰς τὴν φαντασίαν της ἡ Σοφία. Ἀλλ' ἐγὼ θὰ μείνω σταθερὰ, ἀμετάθετος· αὔριον χωρὶς ἄλλο θὰ φύγω — ναί, ἔξω μακρὰν εἰς τὸν κόσμον, ἀφανής, πρέπει νὰ εἶμαι ἀνδρεία καὶ γενναία — » καὶ δάκρυα πικρὰ κατέκλυζον τοὺς ὀφθαλμούς της, τὸ δὲ μανδύλιον ἔπεσεν ἐκ τῶν χειρῶν της . . .

«Ἔλα, ἀδελφή μου», ἀντήχησεν εἰς τὴν θύραν, «ἔλα πρὸς τὴν Μαρίαν σου, καὶ εἰπέ της, ὅτι δὲν τὴν ἀρίνομεν νὰ φύγῃ, εἰπέ της πόσον θερμῶς καὶ ἐγκαρδίως τὴν ἀγαπῶ!»

— Ὦ καὶ σὺ, καϋμένε, πῶς φωνάζεις ἔτσι», ἐφώνησεν ἡ νεκρὰ ξανθὴ πανούργως «δι' αὐτὸ μὲ ἐφώναζες ἐδῶ καὶ ἄφησα τὰ παιδιά μου, ἐμένα πολλάκις μοὶ εἶπεν ἤδη ἡ αὐστηρὰ κόρη, ὅτι δὲν ἔχει διόλου διάθεσιν νὰ ὑπανδρευθῇ . . . . πτωχὴ ὀρφανὴ, ἀκριβὴ φίλη . . . προτιμᾷ νὰ εἶνε δυστυχὴς, νὰ κάμνῃ τοὺς ἄλλους εὐτυχεῖς καὶ νὰ φεύγῃ εἰς τὰ πελάγη· τρέχε κατόπιν της κρυφίως, ἀδελφὲ Πέτρε, σήκωνε τρικυμίας καθ' ὁδὸν καὶ ὅταν πλησιάσῃ τὸ ναυάγιον σπεῦσε πρὸς σωτηρίαν της. Ἢ σὺ Μαρία βλέπεις ὅτι μετημφιεσμένοι λῃσταὶ ὁρμῶσι κατὰ τοῦ Πέτρου, καὶ εἶσαι πλησίον του, σπεῦσον — τὸν σώζεις καὶ τὸν ἀποκτᾷς. Ὦ Θεὲ, κλαῖς, Μαρία, αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ τὸ κάμῃς! Πρέπει νὰ μὲ πιστεύσῃς, ὅτι δὲν ζῶμεν εἰς τὸν αἰῶνα τῶν μεγάλων ἐρωτικῶν θυσιῶν, τῶν ἐπεισοδίων καὶ τῶν κινδύνων. — Δὲν ἠξεύρεις πῶς μὲ 'πῆρεν ὁ Γιάννης, εἰς τὸν ὁποῖον προετοίμασα τὰ γλυκὰ τοῦ ἔρωτος. — Μὲ τί πεζότητα! ὅσον δὲν ἠμπορεῖς νὰ φαντασθῇς, ἀγαπητή μου φίλη, καὶ τώρα τί καλὰ πᾶμε. — Μὰ ἀλήθεια, τὰ πράγματα τότε ἦσαν διαφορετικὰ, ἐγὼ τὸν ἠγάπων ἀπὸ πολλοῦ, ἐνῷ σύ. . .»

— Σοφία, Σοφία, μή με βασανίζῃς», ἐφώνησεν ἡ Μαρία διακοπτομένη ὑπὸ τῶν δακρύων, νὰ ἤξευρες μόνον, τί πόνον ἔχω 'ς τὴν καρδιάν!»

— «Ἔλα, παράτησε πιὰ τώρα τὴν δουλειὰ, ἀγαπητή μου» — ὑπολαβοῦσα εἶπεν ἡ νεαρὰ γυνὴ καὶ τῆς ἀφῄρεσε τὸ μανδύλιον ἐκ τῶν χειρῶν καὶ ἀπομάξασα τὰ δάκρυα τῆς κόρης,» αὐτὸ μόνον ἔλειπεν, εἶπεν, εἰς τὰ δύο σου ἀστεράκια· πρῶτα καλὸ κέντημα καὶ ὕστερον κλάμματα. — Ἀλλὰ τί εἶναι τοῦτο; — καὶ παρετήρησεν ἐκ τοῦ πλησίον τὸ κέντημα. — Ἀδελφούλη μου, κύτταξε ἐδῶ, ἐφώνησεν, ἰδοὺ ἡ μαρτυρία τοῦ ἔρωτός της, ὅστις καταπλημμυρεῖ τὴν καρδίαν της. Ἐνῷ κάνει ὅτι οὐδὲν κἂν σκέπτεται τὸν ἐρωμένον της, ἐν τούτοις μὲ ἀνεξάλειπτα γράμματα ἐκέντησεν ἐπὶ τοῦ βιβλίου τῆς τύχης — τοῦ μανδυλίου, τὰ ἀρχικὰ γράμματα. Μ. Φ., Μαρία Φωτιάδου.» Καὶ μὲ θρίαμβον ἐκράτει εἰς τὰς χεῖράς της τὸ μανδύλιον τῆς νεάνιδος, ἥτις κατέρυθρος ἐκίνει τὴν κεφαλὴν βλέπουσα αὐτὸ, χωρὶς νὰ τολμᾷ νὰ ὑψώσῃ τοὺς ὀφθαλμούς.

— Μή μου ὑβρίζῃς τὸ κορίτσι μου,» εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ εὐθύμως γελῶν ἐπλησίασεν ἀμφοτέρας, «τώρα θὰ ἀγωνισθῶ μετ' αὐτῆς μόνης τὸν ἀγῶνα κατὰ τῆς προλήψεως καὶ τοῦ πείσματος, διότι ἤδη γνωρίζω ὅτι τὴν χεῖρά της ὡδήγησεν ὁ ἔρως· ὁ ἔρως μου πρέπει ἐπίσης νὰ τῇ ὑποδείξῃ τὴν περαιτέρω ὁδὸν, θέλω νὰ τὴν προετοιμάσω καὶ διὰ τὰς ἀγριωτέρας μάχας τοῦ βίου, ἃς οὐδέποτε ὑποφέρει κανεὶς εὐκολώτερον ἢ πλησίον πιστῆς ἀγαπητῆς ὑπάρξεως. Καὶ ἐὰν σύ τώρα ἐνδοιάζῃς ἢ ὄχι, Μαρία μου, δὲν σὲ ἀφίνω πλέον, πρέπει νὰ ἀνήκῃς εἰς ἐμὲ, νὰ εἶσαι ἰδική μου καὶ μάλιστα μὲ δεσμοὺς ἀλύτους. Ἡ ἡττηθεῖσα Μαρία ὅλη ἀφοσίωσις καὶ μειδιῶσα ἔβλεψε πρὸς τὸν ἐρωμένον της.

Ἡ κυρὰ Σοφία εἶχεν ἤδη ἐξέλθη ἡσύχως ἐκ τοῦ δωματίου. . . .

(Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ) **Γ. Π. Βωνσ.**

Ο ΑΛΙΕΥΣ ΤΗΣ ΒΡΕΤΑΝΗΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Α'

Ὁ ἥρως τῆς μικρᾶς ἱστορίας, ἣν μέλλομεν ν' ἀφηγηθῶμεν, εἶναι ἁπλοῦς ἁλιεύς, τοῦ ὁποίου τὴν εὐγενῆ καρδίαν καὶ τὸν ὑψηλὸν χαρακτῆρα δυσκόλως δύναταί τις νὰ ἀπαντήσῃ.

Ὠνομάζετο Ὑβὼν Ζουγκὰν καὶ συνεκατεριθμεῖτο μεταξὺ τῶν τολμηροτέρων ἁλιέων τῶν ἀκτῶν τῆς Βρετάνης, οἵτινες περιφρονοῦντες τοὺς κινδύνους τῆς θαλάσσης, ῥίπτονται μέχρις ἀλόγου πλέον παραφορᾶς εἰς τὴν μανίαν τῶν κυμάτων. Ὁ Ὑβὼν ἦτο ὑψηλοῦ ἀναστήματος μὲ εὐρὺ τὸ στῆθος καὶ τοὺς ὤμους καὶ μὲ κεφαλὴν ἥτις ἐφανέρωνε τὴν ἰσχὺν καὶ τὴν θέλησιν.

Ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἦτο ἐκ τῶν μᾶλλον ῥιψοκινδύνων, ἦτο καὶ ὁ εὐθυμότερος συνάδελφος· εἶχε πάντοτε τὸν γέλωτα εἰς τὰ χείλη, καὶ οὐδέποτε ἔπαυε νὰ τραγῳδῇ τὰ ὡραῖα βρετανικὰ ἄσματα, ὁσάκις διηύθυνε τὴν ἐλαφρὰν λέμβον του ἢ ἔρριπτε τὰ δίκτυά του εἰς τὴς θάλασσαν.

Αἴφνης ὅμως ὁ Ὑβὼν κατέστη μελαγχολικός· τί νὰ τῷ συνέβαινε ἄρά γε; Προφανῶς ὁ νεαρὸς ἁλιεὺς ἦτο ἐρωτευμένος.

Ἐκείνη τὴν ὁποίαν ἠγάπα ἦτο νεαρὰ κόρη δεκαοκταέτις μὲ μεγάλους ὀφθαλμοὺς μέλαινας, ὡραίαν πυκνὴν κόμην καὶ γλυκὺ καὶ χάριεν πρόσωπον. Ἦτο καὶ αὕτη ὅπως ὁ Ὑβὼν ἐξ οἰκογενείας ἁλιέων· ὁ πατήρ της εἶχεν ἐγγράψει τὸ ὄνομά του εἰς τὸν κατάλογον τῶν θαλασσίων ἐκείνων ἡρώων, οἵτινες ἐπέσυραν τὸν θαυμασμὸν ἁπάντων ἕνεκα τῆς αὐταπαρνήσεώς των. Ὁσάκις πλοῖον τι ἐκινδύνευε, δὲν ἐδίσταζε νὰ ῥίψῃ εἰς τὴν μανίαν τῆς θαλάσσης τὴν λέμβον του καὶ νὰ φέρῃ, μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς του, βοήθειαν εἰς τοὺς κινδυνεύοντας· ἑκατοντάκις δὲ ἔσχε τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἴδῃ ἑαυτὸν σωτῆρα πολλῶν προσφιλῶν ὑπάρξεων, ἀφ' οὗ πλέον τοῦ ἡμίσεως τῆς ζωῆς του διῆλθεν ἐν τῇ θαλάσσῃ.

Β'.

Ἡ νεᾶνις τὴν ὁποίαν ἠγάπα ὁ Ζουγκὰν ὠνομάζετο Κλαυδία.

Κατ' ἀρχὰς τὴν ἠγάπα σιωπηλῶς. — Οὐδεὶς ἐγνώριζε τὸ μυστικόν του, — κατόπιν ἐνθαρρυνθεὶς ὀλίγον ἕνεκα τῆς προτιμήσεως τὴν ὁποίαν ἀπροκαλύπτως ἀπέδιδε πρὸς αὐτὸν ἡ Κλαυδία, ἀπεφάσισεν ἡμέραν τινὰ νὰ τῇ φανερώσῃ, ὅτι εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας του ᾐσθάνετο, ξένον τι αἴσθημα, λατρείαν περιπαθῆ.

Ἡ ἐξομολόγησις ἐγένετο τέλος μετὰ πολλὰς ἀναβολάς.

Ἀλλ' ἡ νεᾶνις ἐφάνη παρ' ἐλπίδα ἐκπλαγεῖσα, καὶ ἀπήντησε σοβαρῶς.

— Πῶς; ἀγνοεῖς λοιπὸν, Ζουγκὰν, τί συνέβη;

— Τί πρᾶγμα, ἠρώτησεν ὁ νέος ταραχθεὶς ἐκ τοῦ τρόπου τῆς Κλαυδίας.

— Χθὲς, ἐπανέλαβεν ἡ νεᾶνις, μ' ἐζήτησεν εἰς γάμον ὁ Κερβὲκ, τὸν γνωρίζεις τὸν Κερβὲκ, καὶ ἔγειναν μάλιστα οἱ ἀρραβῶνες. Ἑπομένως εἶμαι μνηστή του.

Ὁ Ὑβὼν ὠχρίασεν· ἡ στιγγὴ ἐκείνη ἤρκεσε νὰ διαλύσῃ ὅλα τὰ ὄνειρα τὰ ὁποῖα ὁ ἀτυχὴς νέος εἶχε πλάσει διὰ τὸ μέλλον.

— Λοιπὸν, Κλαυδία, δὲν μ' ἀγ πᾷς; ἠρώτησε διὰ φωνῆς πνιγομένης ὑπὸ τῆς συγκινήσεως.

— Ἂν σᾶς ἀγαπῶ; καὶ διατὶ ὄχι; ἠρώτησεν ἀφελῶς ἡ Κλαυδία. Μήπως ὁ μετὰ τοῦ Κερβὲκ γάμος μου θὰ μ' ἐμποδίσῃ νὰ σᾶς ἀγαπῶ καὶ νὰ σᾶς ἐκτιμῶ ὡς πάντοτε.

Φεῦ! ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὁ Ζουγκὰν ἐξέλαβεν ὡς ἔρωτα, δὲν ἦτο εἰμὴ ἁπλῆ φιλία. Ἡ νεαρὰ κόρη ἔτρεφε δι' αὐτὸν τὴν ζωηρὰν ἐκείνην συμπάθειαν τὴν ὁποίαν πάντοτε ὁ εὐγενὴς χαρακτὴρ προσελκύει. Ἡ Κλαυδία δὲν ἔπαυσε νὰ τῷ μειδιᾷ ὁσάκις κατὰ τύχην τὸν συνῆντα, ἀλλ' ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἐσκέπτετο ὡς σύζυγόν της ἦτο ὁ Κερβὲκ, ὁ εὔμορφος καὶ χαρίεις Κερβὲκ, καὶ ὁ ἀτυχὴς Ζουγκὰν δὲν τὸ ἠγνόει.

Ἡ πληγὴ τὴν ὁποίαν ἐδέχθη ἦτο ἐξ ἐκείνων, αἵτινες δυσκόλως, ἢ μᾶλλον οὐδέποτε, θεραπεύονται. Ἡ ἀγγελία τὴν ὁποίαν ἐν ὅλῃ τῇ νεανικῇ ἀφελείᾳ της ἔδωκεν ἡ Κλαυδία κατεσπάραξε τὴν καρδίαν του.

Γ'.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὁ Ζουγκὰν ἐθεώρει ὡς βάρος τὴν ζωήν του. Ἔπνιγε εἰς τὰ δάκρυα τὴν ἀπελπισίαν, ἥτις τὸν κατέτρωγε καὶ ἀπέφευγεν ἐπιμελῶς νὰ συναντήσῃ τὴν Κλαυδίαν.

Τὸ χωρίον ὁλόκληρον ἔμαθε τὴν ἱστορίαν τοῦ ἁλι-

έως, καὶ ἐπειδὴ παρ' ὅλων ἠγαπᾶτο, ὅλοι τὸν ἐλυποῦντο καὶ τὸν ἔκλαιον.

Ἐξ ἄλλου, ἡ Κλαυδία παρεσκευάζετο διὰ τοὺς προσεχεῖς γάμους της· μετὰ ζήλου ἔρραπτε τὴν λευκὴν νυμφικὴν ἐσθῆτα της καὶ ἔπλεκε τὸ ἐξ ἀνθέων στέμμα της, ἐνῷ ἡ καρδία της ἔπαλλε ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἑνωθῇ μετὰ τοῦ ἀνδρὸς τὸν ὁποῖον ἐλάτρευε.

Ἐσπέραν τινὰ, ὀλίγον πρὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐπρόκειτο νὰ τελεσθῶσιν οἱ γάμοι, φοβερὰ θύελλα ἐνέσκηψεν εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Βρετάνης. Καὶ ὅμως τὴν ἑσπέραν ἐκείνην περιεμένοντο οἱ ἁλιεῖς νὰ ἐπιστρέψωσιν ἀπὸ τῆς θαλασσίας αὐτῶν ἐκδρομῆς· ὥστε ἡ ἀγωνία ἐβασίλευε καθ' ὅλον τὸ χωρίον.

Τὰ κύματα, πελώρια καὶ μανιώδη, ἐθραύοντο ἐπὶ τῶν βράχων μετὰ φοβεροῦ πατάγου, ἐν ᾧ ὁ ἄνεμος ἔπνεεν ἄνωθεν αὐτῶν μανιωδῶς. Μαῦρα μεγάλα νέφη διέτρεχον τὸν οὐρανὸν, ὅστις ἐφαίνετο ὅτι εἶχε συμμαχήσει μετὰ τῆς θαλάσσης τὴν ἑσπέραν ἐκείνην.

Ἡ παραλία ἔβριθε γυναικῶν καὶ παιδίων· ἡ μήτηρ τοῦ μὲν, ἡ μνηστὴ τοῦ δὲ, ἡ σύζυγος τοῦ ἄλλου, γέροντες, γραῖαι, ὅλον τὸ χωρίον τέλος εἶχε συσωρευθῆ ἐκεῖ. Μετ' ἀγωνίας ἀνίχνευον τὴν σκοτεινὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης διὰ ν' ἀνακαλύψωσιν ἐρχομένας τὰς λέμβους αἵτινες ἔφερον προσφιλεῖς αὐτοῖς ὑπάρξεις. Ἀλλ' ἡ θύελλα καθίστατο ἰσχυροτέρα καὶ αἱ λέμβοι δὲν ἐφαίνοντο.

Ὁ Ζουγκὰν, ἀφ ὅτου ἔμαθε τὸν προσεχῆ γάμον τῆς Κλαυδίας, ἐμετρίασε τὰς θαλασσίας ἐκδρομάς του· πολλάκις οἱ συνάδελφοί του ἀνεχώρησαν ἄνευ αὐτοῦ· οὐδέποτε πλέον ἠκούσθη ἄδων. Ἡ λύπη τὸν εἶχε καταβάλλει, καὶ αὐτὴ ἡ ἐργασία τὸν δυσηρέστει. Ἔπειτα, πρὸς τί νὰ ἐργασθῇ; Ὑπῆρχε δι' αὐτὸν καμμία εἰς τὸ μέλλον ἐλπίς;

Καὶ τὴν ἑσπέραν ἐκείνην ἦτο εἰς τὴν ξηρὰν, καὶ κατὰ τὴν ὥραν τῆς θυέλλης ἀνεμίχθη μετὰ τοῦ πλήθους ὅπερ περιέμενεν εἰς τὴν ἀκτήν.

Αἴφνης ἀνεφάνησαν μακρόθεν αἱ λέμβοι τῶν ἁλιέων, ἀντιπαλαίουσαι πρὸς τὰ κύματα τὰ ὁποῖα ἐφώρμουν κατ' αὐτῶν μετὰ φοβερᾶς μανίας. Ἐν τούτοις ἐπειδὴ ἡ θύελλα ἤρχετο ἐξ ἀνατολῶν, τὰ ἐλαφρὰ ἀκάτια τῶν ἁλιέων ἐπλησίαζον μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος. Ἀπὸ τῆς παραλίας ἠκούοντο αἱ κραυγαὶ τῶν συγγενῶν καὶ τῶν φίλων, οἵτινες ἐνεθάρρυνον τοὺς δύο ἀτυχεῖς ναυαγούς.

— Πολλὰ δευτερόλεπτα — μακρὰ ὡς αἰῶνες — παρῆλθον

Λέμβος τις ἐφάνη προπορευομένη, ἀλλὰ μόλις ἔφθασεν εἰς ἀπόστασιν δικκοσίων μέτρων ἀπὸ τῆς ἀκτῆς προσέκρουσεν αἴφνης εἰς βράχον τινα καὶ συνετρίβη. Ὁ ἁλιεὺς ὅστις ἦτο ἐντὸς ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐζήτησεν νὰ σωθῇ κολυμβῶν.

Ἡ Κλαυδία ἐξέπεμψε σπαρακτικὴν κραυγὴν καὶ ἐκλονίσθη· ἡ λέμβος ἥτις συνετρίβη ἦτο τοῦ μνηστῆρος της, καὶ ὁ ἁλιεὺς ὅστις ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν ἦτο ὁ Κερβέκ . . .

Ὁ Ζουγκὰν προσέτρεξεν ἀμέσως διὰ νὰ τὴν ὑποστηρίξῃ. Ἡ νεᾶνις μόλις ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὸν εἶδε εἶπε διὰ φωνῆς ἀσθενοῦς.

— Ζουγκὰν, σώσατε τὸν Κερβέκ Πνίγεται!

Ὁ Ζουγκὰν ἐμόρφασε· ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἐπνίγετο δὲν ἦτο ὁ αἴτιος τῆς δυστυχίας του;

Τὸ πλῆθος ἐν συγκινήσει περιέμενε τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ὁ Κερβὲκ ἐξαντληθεὶς πλέον θ' ἀφίνετο εἰς τὴν μανίαν τῆς θαλάσσης.

— Ὦ σώσατε τὸν Κερβὲκ, Ζουγκὰν! ἐπανέλαβε ἡ νεᾶνις ἄπελπις.

Ὁ Ζουγκὰν ἔμεινεν ἀκίνητος.

— Λοιπὸν, ἐπανέλαβεν ἡ Κλαδία, ἀποφασιστικῶς, ἐὰν τὸν σώσῃς σοῦ ὁρκίζομαι ὅτι σὺ θὰ γείνῃς σύζυγός μου.

Ἡ Κλαυδία ἐθυσιάζετο.

Ἀλλ' ἡ εὐγενὴς αὕτη θυσία ὑπέμνησεν εἰς τὸν Ζουγκὰν τί ὤφειλε νὰ πράξῃ. Ἡ εὐγένεια τῆς ψυχῆς του ἐνίκησε τὸν ἔρωτα.

Δ'.

Μία στιγμὴ παρῆλθε.

Ὁ Ζουγκὰν ἐρρίφθη εἰς τὴν μικρὰν λέμβον του καὶ ἤρχισε νὰ κωπηλατῇ ἰσχυρῶς δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν. Ἡ σκηνὴ ὑπῆρξε τραγική

Εἰκοσάκις ἡ ἐλαφρὰ λέμβος τοῦ Ζουγκὰν ἐκινδύνευσε νὰ ῥιφθῇ εἰς τοὺς βράχους. Ὁ Ζουγκὰν δὲν ἔχανε τὸ θάρρος οὔτε τὰς δυνάμεις του.

— Θάρρος, Ζουγκάν. Καρδιά! ἐφώναζον ἀπὸ τῆς ἀκτῆς.

Καὶ ὁ Ζουγκὰν ἐπλησίαζε.

Τέλος μετὰ πολλὰς προσπαθείας κατώρθωσε νὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ Κερβέκ. Ἦτο καιρός· ὀλίγα μόνον δευτερόλεπτα ἀκόμη καὶ ὁ Κερβὲκ θὰ καθίστατο βορὰ τῶν κυμάτων Ὁ Ζουγκὰν τὸν συνέλαβεν ἐκ τῆς ζώνης καὶ τὸν ἀνεβίβασεν εἰς τὴν λέμβον. Τὰ μέλη τοῦ δυστυχοῦς εἶχον παραλύσει.

— Εὐχαριστῶ. Ζουγκάν! ἐψιθύρισεν ὁ Κερβὲκ μόλις συνῆλθε, εὐχαριστῶ, μ' ἔσωσες.

— Καλὰ, καλὰ, διέκοψεν ὁ Ζουγκὰν, ἔκαμα τὸ χρέος μου.

Αἱ βοήθειαι ἔφθασαν ἤδη πανταχόθεν· καὶ ἄλλη λέμβος εἶχε ῥιφθῇ εἰς τὴν θάλασσαν φέρουσα σχοινία δι' ὧν ὁ Ζουγκὰν προσέδεσε τὴν ἰδικήν του, καὶ ἡ μία λέμβος ἔσυρε τὴν ἄλλην πρὸς τὴν παραλίαν.

Ἀφ' οὗ ὁ Ζουγκὰν προσέδεσε τὰς λέμβους, ἐστράφη πρὸς τὸν Κερβὲκ καὶ εἶπεν ἀταράχως.

— Εἰπὲ εἰς τὴν Κλαυδίαν, ὅτι δὲν δέχομαι τὴν προσφοράν της· ἐστὲ εὐτυχεῖς!

Καὶ πρὶν ὁ Κερβὲκ προφθάσῃ νὰ τὸν κρατήσῃ, ἐπήδησε εἰς τὴν θάλασσαν. Ὁ Κερβὲκ ἔκυψε καὶ προσεπάθησε νὰ τὸν ἀνεύρῃ, ἀλλ' αἱ προσπάθειαί του ἀπέβησαν μάταιαι.

Ὀλίγαι στιγμαὶ παρῆλθον. . . . Αἴφνης ὄγκος τις ἐκτύπησε τὴν λέμβον. Τὸ πτῶμα τοῦ ἀτυχοῦς Ζουγκὰν συνεκρούσθη μὲ τὴν λέμβον ἥτις ἔφερε τὸν μνηστῆρα τῆς Κλαυδίας.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ) **Γῶγος.**

Τὸ λογικὸν εἶνε τὸ ἄνθος τῆς ἐπιννοήσεως, ἡ κρίσις ὁ καρπός.

Λιβρύ.

Ὁ αὐταπατώμενος πολιτευτὴς διαπράττει σφᾶλμα σοβαρώτερον τοῦ ψευδομένου.

Γ. Βαλτούρ.

ΤΟ ΚΑΚΟ ΠΑΙΔΙ

ΔΙΗΓΗΜΑ

— Ἄντρα, τὸ παιδὶ θὰ πάῃ στὴ χώρα. . .

— Ἄς πάῃ, διέκοψε θυμωδῶς γέρων λευκόθριξ, γυμνοὺς ἔχων τοὺς βραχίονας, καὶ ἐνασχολημένος περὶ τὴν κάθαρσιν τῶν σανδάλιών του.

Ἡ γραῖα μήτηρ ἔκυψε περισσότερον ἐπί τινος ῥαπτομένου χειροκαλάθου της καὶ λαμπρὸν δάκρυ ἔπεσεν ἐπ' αὐτοῦ, ὅπερ πάρευτα ἐξηφανίσθη. Ἦτο δάκρυ ἐξελθὸν ἐκ μητρικῆς καρδίας. Ἦτο ρανὶς αἵματος ἀποσπασθεῖσα ἐξ αὐτῆς τῆς ζωῆς της.

— Ἄχ, ἄντρα, τὰ παιδιὰ καμμιὰ φορὰ παγαίνουν καὶ χάνουνται στῆς μεγάλαις χώραις, εἶπεν ἐκείνη καταβιβάζουσα ὀλίγον τὰς διόπτρας της καὶ περῶσα τὴν κλωστὴν διὰ τῆς τριμαλιᾶς τῆς ραφίδος της.

— Ἂν εἶνε γραφτό τους, ἂς χάνουνται, προσέθηκεν ὁ γέρων, ὡς ἔθετο τὸ σανδάλιόν του πλησίον τοῦ πυρός.

— Ἀλλὰ τὸ παιδί μας εἶνε ἀλίγο καλομαθημένο καὶ δὲν κάνει νὰ φύγῃ ἀπὸ κοντά μας.

— Νὰ, τοῦτο εἶνε ποῦ μὲ κάνει καὶ θυμόνω, εἶπεν ὁ γέρων, παρατηρῶν τὸ ἐρρυτιδωμένον πρόσωπον τῆς γραίας συζύγου του. Τὴν ἐλυπεῖτο καὶ ἡ καρδία του ἤμασε καθὼς παρετήρει τὴν γλυκείαν γεροντικὴν μορφήν της, ἥτις ἐπὶ τόσα ἔτη τῷ ἦτο παρήγορος.

— Τώρα, γυναῖκα, ἡ δουλειά μας 'τελείωσε—ξέρεις ὅτι ἔκανα ὅλα ὅσα 'πέρναγαν ἀπὸ τὰ χέρια μου γι' αὐτὸ τὸ παιδί. Σ' ἔβλεπα νὰ κάθεσαι ὁλόκληρες νυχτιαῖς, νὰ τοῦ βγάζῃς τὰ σκουτιά του, κ' ἔμενε 'πίσω ἀπὸ τὸ σχολεῖο του. Σ' ἔβλεπα νὰ χαλᾷς τὴ μέση σου γιὰ νὰ σιδερώνῃς τὰ 'πουκάμισά του, καὶ νὰ χυλίζῃς τοὺς κολάρους καὶ τὰ μανικέτια του, γιὰ νὰ φαίνεται καλοκαμωμένος στὰ σπίτια τοῦ χωριοῦ. Σ' ἔβλεπα νὰ κάθεσαι τὸ χειμῶνα ὁλονυχτὶς στὸ παράθυρο τοῦ μαγερειοῦ καὶ νὰ ψοφᾷς ἀπὸ τὸ κρύο γιὰ νὰ τὸ περιμένῃς. Τότε, ὅταν τὤβλεπες γερὸ ἐρχόσουν στὸ κρεββάτι ἥσυχα ἥσυχα, γιὰ νὰ μὴ μὲ ξυπνήσῃς. Τὸ παιδί μας, γυναῖκα, θέλει νὰ κοιμᾶται ὡς τὸ μεσημέρι, κι' ὅταν σηκόνεται νάχῃ ἕτοιμο τὸν καφφὲ μὲ τὸ γάλα του. Δὲν τ' ἀρέσ' ἡ δουλειά· πῆρ' ὁ νοῦς του ἀέρα ἀπὸ τὰ κακομαθήματα ποῦ τοῦ κάνουμε. Δός του φαί, κοιμησειὸ καὶ γλέντια νὰ σέχῃ πάντα φίλο. Βλέπεις, ὅτι κάνω οὔλαις τῆς δουλειὲς γιὰ νὰ τ' ἀφίνω ἐλεύθερο ἐπειδὴ εἶνε παιδί μας, μὰ 'κεῖνο τὸ παρακάνει 'Εμεῖς ἐγεράσαμε κι' ἀκόμα ἀγαποῦμε τὴ δουλειά. Ἂν ἔμενε εἴχαμε ποῦ νὰ πεθάνῃ κανένας ἀπὸ 'μᾶς νὰ εἶνε παρηγοριὰ στὸν ἄλλον, ἔ, θὰ ἦτουν 'λίγο τὸ κακό. 'Εμεῖς ἐξοδεψαμε τόσα καὶ τόσα γι' αὐτό, κ' ἐκεῖνο νὰ μὴν κάθεται νὰ μᾶς βοηθήσῃ τώρα στὰ γηρατεῖα μας. . . .

Ἂν καὶ αἱ παρατηρήσεις του τὸν εἶχον κάμει ἔξαλλον ἐκ θυμοῦ, οἱ λόγοι του ἐν τούτοις εἶχον ποιόν τινα συγκινητικὸν τόνον. Δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποφέρῃ βλέπων τοὺς δακρυβρέκτους ὀφθαλμούς της ὑπὸ τὰς διόπτρας της· καὶ, χωρὶς νὰ περιμείνῃ νὰ καθαρίσῃ καὶ τὸ ἕτερον τῶν σανδαλίων του, ἠγέρθη καὶ κατεκλίθη.

Δύο ὧραι εἶχον παρέλθει καὶ ἡ μήτηρ ἀκόμη ἐκάθητο ἐκεῖ παρὰ τὴν τράπεζαν. Αἱ περικνημίδες εἶχον ἐπιδιορθωθεῖ, καὶ αἱ ρυκναὶ χεῖρες της ἀνεπαύοντο ἀδρανεῖς ἐπὶ τῶν γονάτων της. Ἀχλὺς εἶχε σχηματισθῆ ἐπὶ τῶν ὑέλων τῶν διόπτρων της καὶ καθὼς παρετήρει τοὺς ἀστέρας μέσῳ τοῦ ἀνοικτοῦ παραθύρου, τῇ ἐφαίνετο ὡσανεὶ παράδοξος ὀπτασία ἐπεσκίαζε τὴν ὅρασίν της. Αἰφνης βήματα ἠκούσθησαν ἔξωθεν καὶ πάραυτα ἡ θύρα ἠνεώχθη.

— Ἀ! ἀκόμη ὀρθή, μητέρα; Πήγαινε καλήτερα νὰ κοιμηθῇς.

— Ναί, παιδί μου· σ' ἐπερίμενα γιὰ νἄρθῃς.

— Λοιπὸν, θὰ γυρίσω ὕστερ' ἀπὸ 'λίγαις ἡμέραις, μητέρα, καὶ νὰ μὴ μὲ περιμένῃς. Καλὴ νύχτα. Οὐδὲν φίλημα, οὐδεμία υἱικὴ θωπεία ἀφέθη ὄπισθεν ἵνα θερμάνῃ τὴν μητρικὴν καρδίαν ἥτις τόσῳ τὸν ἠγάπα.

—Σὰν ἀλλοιότικος! Σὰν ἀλλοιότικος μοῦ φάνηκε! Ἄχ! συλλογίζεται πῶς ἀφίνει μητέρα πίσω του. Ὁ Θεὸς νὰ τὸ βοηθήσῃ ὅπου κι' ἂν πάῃ. Νὰ μὴν τὸ περιμένω; ἄχ Θεέ μου! πόσο τρέμ' ἡ καρδιά μου γι' αὐτὸ τὸ παιδί!

Ὁ ἀρχαῖος ἀγροτικὸς οἰκίσκος ἦτο ἥσυχος καὶ μονήρης μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ παιδίου. Ὁ ὡραῖος βρόχος ἔκειτο ἐν τῷ σιτοβολῶνι πλήρης κόνεως. Ὁ πῶλος σπανίως ἐχρειάζετο ἐν τούτοις ὁ γέρων γεωργὸς ἠγάπα καὶ περιεποιεῖτο τὸ πτωχὸν ζῶον, διότι ἦτο ἐν τῶν ἀντικειμένων ἅτινα τῷ ἐνεθύμιζον τὸν υἱόν του. Οὐδεμία γεροντικὴ μορφὴ παρατηρεῖ ἤδη ἐκ τοῦ παραθύρου· οὐδὲν κεκυρτωμένον σχῆμα κάθηται παρὰ τὴν τράπεζαν ἀναμένον νὰ εἰσέλθῃ τὸ παιδίον. Ἐπῆγε εἰς τὴν μεγάλην χώραν καὶ οἱ γέροντες σύζυγοι ἀφέθησαν μόνοι ἐν τῇ ἀγροτικῇ καλύβῃ αἰσθανόμενοι εὐχαρίστησιν μόνον ὅτε ἀνεμιμνήσκοντο παρελθόντων περιστατικῶν τῆς μικρᾶς οἰκογενείας των ἧς μέλος ἦτο καὶ τὸ ἀναχωρῆσαν παιδίον.

Ἔξω ἐν τῷ σιτοβολῶνι, ὁ γέρων γεωργὸς ἐργάζεται ἀλωνίζων τὴν βρώμην διὰ τῆς τυκάνης· Συρίζει τερπνὸν ᾆσμα τῶν νεανικῶν του χρόνων καθὼς κτυπᾷ τοὺς στάχεις. Μέσῳ τῶν ραγάδων τῶν πεπαλαιωμένων σανίδων ὁ λαμπρὸς ἥλιος ἐξακοντίζει πληθὺν χρυσοπορφύρων ἀκτίνων ἐπὶ τῆς λεπτῆς κόνεως ἥτις οἰωνεὶ διὰ πέπλου καλύπτει τὸ πᾶν. Ἡ ἥμερος καὶ λευκόφκιος ἵππος παρατηρεῖ λαιμάργως πάσας τὰς γωνίας τῆς φάτνης, ἐνῷ ὁ πῶλος προστρίβει τὸ μαλακὸν αὐτοῦ ρύγχος ἐπί τινος ἀγγείου ἔνθα ἦτο ἡ τροφή του.

— Ἔ, γειτόνοι ἠκούσθη φωνή τις ἔξωθεν.

Ὁ γέρων ἠνέῳξε τὴν θύραν καὶ ὀπισθοχώρησεν ἐκ τρόμου ἰδὼν τὸν ἀστυνομικὸν κλητῆρα τοῦ χωρίου.

— Ἔχω μιὰ ἀσχημη δουλειὰ νὰ σοῦ εἰπῶ, γείτονα. Νὰ μὲ συγχωρέσῃς ἂν σοῦ 'χάλασα τὴν ἡσυχία.

— Ἔ; Πῶς; . . τί. . . τί . . τρέχει . . κλητῆρα;

— Ἕνας ἄνθρωπος ἐμαχαιρώθηκε 'κεῖ ποῦ 'παιζαν τὰ χαρτιὰ στὴν πόλι, ἀπεκρίθη ὁ κλητὴρ εἰσερχόμενος ἐν τῷ σιτοβολῶνι καὶ παρατηρῶν κύκλῳ.

— Τί ψάχνεις ἐδῶ ἔτσι; . . ποῦν ζητᾷς;

— Τὸ παιδί σου ἀνακατώθηκε σ' αὐτὴ τὴ δουλειά.

Ὁ γέρων γεωργὸς συνέλαβε μὲ τρεμούσας χεῖρας τὴν παραστάδα τῆς θύρας ἵνα στηριχθῇ. Ἄνθρωπος ἐμαχαιρώθηκε. . . νὰ ψάξῃς ἐδῶ; . . Δυστυχία μου! Δυστυχία μου! τὸ παιδί μου! . . .

Ὁ χόρτος μετεκομίσθη καὶ ὅλαι αἱ γωνίαι καὶ τὰ μᾶλλον ἀπόκρυφα μέρη ἠρευνήθησαν.

— Λάσπ' ἡ δουλειά μας . . . Τώρα θὰ ψάξω καὶ στὸ σπῆτι.

—Στάσου γείτονα... ἡ μάννα του εἶνε σὲ κακὴ κα-

τάστασι, ἀπὸ τότε ποὔφυγε δὲν εἶδε τὴν ὑγειά της. Σοὺ δίνω τὸ λόγο μου . . τὸ παιδί μου δὲν εἶνε 'δῶ.

Ὁ κλητὴρ ἀμφέβαλλε καὶ παρατηρήσας τοὺς τρέμοντας ὀφθαλμοὺς τοῦ γέροντος τῷ ἐφάνη ὡσεὶ νὰ τῷ ἔλεγον ὅτι δὲν ἐψεύδετο.

— Πάει καλὰ, δὲν ψάχνω στὸ σπῆτι. Μπορεῖ νὰ μὲ γελᾷς, ἀλλὰ σ' ἐμπιστεύουμαι. Κακὴ δουλειὰ μὰ τὴν ἀλήθεια. Ὁ ἀστυνομικὸς κλητὴρ ἀνεχώρησεν ἀφήσας τὸν γέροντα πελιδνὸν ὡς ὁ θάνατος καὶ τρέμοντα ἐκεῖ ἐν τῷ σιτοβολῶνι.

Τὴν ἑπομένην ἡ ἐγχώριος ἐφημερὶς περιεῖχεν ἀκριβῆ ἔκθεσιν τῆς δολοφονίας ἥτις εἶχε συμβῆ ἔν τινι χαρτοπαικτίῳ τῆς πόλεως. Ὁ γέρων διὰ βραγχώδους φωνῆς ἀνέγνωσε ταύτην εἰς τὴν σύζυγόν του. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ἀναβλέψας εἶδεν, ὅτι οἱ δακρύβρεκτοι ὀφθαλμοί της εἶχον προσηλώσει ἐπ' αὐτοῦ τόσῳ περίλυπον καὶ συμπαθὲς βλέμμα ὥστε προὐχώρησε ἵνα θέσῃ τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ἐρρυτιδωμένου μετώπου της. Ἀλλ' αἴφνης αὕτη ἔπεσε βαρεῖα ἐπὶ τοῦ δαπέδου. Τὰ ὠχρὰ χείλη της ἠνεώγησαν καὶ ἡ ψυχὴ ἀπέπτη καθὼς ἐπρόφερε τὰς τρεῖς λέξεις:

— Τὸ παιδί μας.

. . . . . .

Τὸ μαγειρεῖον ἤδη εἶνε ἐντελῶς μονῆρες. Παρὰ τὴν ἑστίαν ἡ γαλῆ καθεύδει, τὸ ἐκκρεμὲς ἐπὶ τοῦ τοίχου κτυπᾷ μονοτόνως τὰς παρερχομένας στιγμὰς, ὁ δὲ γέρων βαρυκλγὴς, καὶ περίλυπος κάθηται ἐπὶ μεγάλου σκάμνου. Σφοδρὸς καὶ ὁρμητικὸς κτύπος εἰς τὴν θύραν ἀποσπᾷ αὐτὸν τῶν θλιβερῶν σκέψεων του. Ἐγείρεται κλονιζόμενος, προχωρεῖ πρὸς τὴν θύραν καὶ ἀνοίγει αὐτήν. Ἄνθρωπος ρακένδυτος καὶ τεταλαιπωρημένος εἰσῆλθε καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ δαπέδου· ὁ ὑπόξανθος πώγων καὶ τὰ κατάσπιλα ῥάκη του δὲν ἠδυνήθησαν ν' ἀποκρύψωσι — τὸ παιδί του.

Ὁ γέρων ἤγειρε τὴν ψυχρὰν χεῖρα του, ἐθώπευσε αὐτὴν καὶ ἀπέμαξε τὸν ἱδρῶτα ἀπὸ τοῦ προσώπου του. Ὁ νέος ἠνέῳξε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὰ μέλανα χείλη του ἐψιθύρισαν:

— Μάννα!

Δάκρυ ἔπεσεν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ γέροντος ἐπὶ τοῦ λειποσάρκου προσώπου τοῦ νέου καὶ:

— Ἡ μάννα σου 'πέθανε· ἀνέκραξε διὰ θλιβεροῦ τόνου.

Θερμὸς ροῦς αἵματος διέτρεξε τὰς φλέβας του, καὶ ἠγέρθη κραυγάζων παραφόρως.

— Πέθανε; Ὄχι! Ὄχι!... Πέθανε!... ἐγὼ τὴν ἐσκότωσα... ναί, ἐγώ.. Θεέ μου!.. ἐγὼ τὴν ἐσκότωσα... Μάννα μου...

Ἔξω ἐν τῷ νυκτερινῷ ψύχει ὁ ἄθλιος νέος περιπλανᾶται, ἀφήσας τὸν γέροντα γονυκλινῆ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Ὑπὸ τὸ ἀργυρόχρουν φῶς τῆς σελήνης ἓν ὄνομα διακρίνεται ἐπὶ μιᾶς ἐπιμνημείου πλακός. Ἄνθρωπος ρακένδυτος καὶ κωφὸς περιπλανᾶται τῇδε κἀκεῖσε ἐν τῷ κοιμητηρίῳ. Εὑρίσκει τὸν τάφον ὃν ζητεῖ. Κραυγὴ ἐκρήγνυται τῆς πεπωρωμένης καρδίας του, διασχίζουσα τὴν νυκτερινὴν ἀτμόσφαιραν. Προσεύχεται γονυκλινὴς ἐπί τινα ὥραν, μετὰ ταῦτα ἀναχωρεῖ μετὰ σπουδῆς μακρὰν πολὺ μακρὰν τοῦ κοιμητηρίου.

Ὁ γέρων κάθηται σιγηλὸς παρὰ τὴν ἑστίαν, μὲ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς κεκλεισμένους. Τὸ ὡρολόγιον ἐξακολουθεῖ νὰ κτυπᾷ τὰς ὥρας καὶ ἡ γαλῆ λείχει τοὺς ἀκινήτους καὶ ψυχροὺς πόδας τοῦ γέροντος, τοῦ ὁποίου ἡ καρδία ῥαγίζεται ἐπὶ τέλους. Ὑπάρχει ὅμως ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ἄνθρωπος ἔχων τὸ στίγμα τοῦ Κάϊν ἐπὶ τῆς ψυχῆς του....

[Ἐν Πάτραις.] Γ. Π. Παππανδρόπουλος

ΠΟΘΕΝ ΤΟ ΕΘΙΜΟΝ ΤΗΣ ΠΡΩΤΑΠΡΙΛΙΑΣ

Κάρολος ὁ ΙΧ'. βασιλεὺς τῆς Γαλλίας, κατὰ τὸ τέταρτον ἔτος τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἤτοι κατὰ τὸ 1564, μὴ ἔχων, φαίνεται, ἄλλο τι νὰ πράξῃ, ἐσκέφθη νὰ μεταθέσῃ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους, ἀπὸ τῆς πρώτης Ἀπριλίου εἰς τὴν πρώτην Ἰανουαρίου! Κατώρθωμα τῷ ὄντι! Γενικὴ ἀμέσως ἐπῆλθε σύγχυσις, καθότι δὲν εἴξευρον ποίαν ἐκ τῶν δύω νὰ ἑορτάζωσιν ὡς πρωτοχρονιάν, οἱ πτωχοὶ ὑπήκοοι τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς σφαγῆς τῆς νυκτὸς τοῦ Ἁγίου Βαρθολομαίου! Πρὸ πάντων, ἡ ἀλλαγὴ τῆς πρωτοχρονιᾶς ἐστοίχισεν εἰς τοὺς ἀναμένοντας κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην δῶρα, καθότι ὁπόταν ἐπαρουσιάζοντο κατὰ τὴν πρώτην Ἀπριλίου νὰ λάβωσι τὰ πρωτοχρονιάτικά των, παρεπέμποντο εἰς τὴν πρώτην Ἰανουαρίου καὶ τἀνάπαλιν· τὸ δὲ πρᾶγμα ἀπὸ τοῦ σοβαροῦ κατήντησεν εἰς τὸ ἀστεῖον, καθότι ἡ τῶν δώρων ἀστειότης ἐπεξετάθη καὶ εἰς ἄλλα πράγματα, καὶ τοιουτοτρόπως μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐπεκράτησε τὸ ἔθιμον τοῦ γελάσματος κατὰ τὴν Πρωταπριλιά, ἐπεκταθὲν καὶ εἰς ἄλλας χώρας. Καὶ ὅλα αὐτὰ ὀφείλονται εἰς τὸν Κάρολον τὸν ἔννατον! αἰωνία του ἡ μνήμη!

Ν. Ι. Α.

Η ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ ΤΗΣ

Δροσάτη, ὀμμορφούλα, σὰν κι' αὐτὴ,
καμάρωνε στὴν γλάστρα φυτεμμένη,
μικρὴ τριανταφυλλίτσα ζηλευτὴ
τριαντάφυλλα, μπουμπούκια, φορτωμένη.

— Ἀλλάζουμε, ξανθή μου; τὴν 'ρωτῶ·
— Ἀκοῦς ἐκεῖ! ἀμ' σὺ τί θὰ μοῦ δώσῃς;
— μιὰν ἄλλη ποὺ ἀπάνω μου κρατῶ
μιὰν ἄλλη π' ἂν τὴν 'δῇς θὰ παλαβώσῃς.

. . . . . .

Τὴν γέλασα! — ποτὲ δὲν τὸ ξεχνάω! —
μοῦ δίνει τὴν μικρὴ τριανταφυλλιὰ
κ' ἐγὼ ὅ,τ' ὑποσχέθηκα φυλάω:
Τῆς δίνω στὴν στιγμὴν... τριάντα φιλιά.

Θύρσις

ΑΠΡΟΟΠΤΟΝ

Πέ μου, φίλε ἀναγνῶστα, κατηγορηματικῶς,
πότε τρῶς χωρὶς νὰ θέλῃς, καὶ πηδᾷς ὁπόταν τρῶς;

Ν. Ι. Α.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΡΩΤΗΣΙΣ

Δίχως κὰν ὑγρὸ 'μπορεῖς,
ἀναγνῶστα, νὰ βραχῇς;
Δύο στοῖοι τοῦ Ὀλυμπίου Διός.

ΛΥΣΙΣ 9ου ΑΙΝΙΓΜΑΤΟΣ

Ἀνὰ — Κρέων — Ἀνακρέων